

Protocol - Veiligheidsplan

openbare basisschool
Nelson Mandela
de andere school!

Document kenmerken:

Naam document: Protocol Veiligheidsplan
Opdrachtgever: Obs Nelson Mandela
Auteur(s): Gérard Walle, Norine Meinster
Datum vaststelling: 27-08-2020
Laatste aanpassing: 27-08-2022

Voorwoord

De afgelopen jaren is steeds gebruik gemaakt van het Digitaal Veiligheidsplan (digitaalveiligheidsplan.nl) om ons beleid met betrekking tot de sociale en fysieke veiligheid van zowel leerlingen als personeel vast te leggen. Omdat dit Digitaal Veiligheidsplan minder ruimte biedt om alles op een gestructureerde wijze vast te leggen, is er in de zomer van 2020 voor gekozen de informatie uit het Digitaal Veiligheidsplan om te zetten in dit veiligheidsplan.

Afgezien van actualisatie van verantwoordelijke personen, is er inhoudelijk niets gewijzigd.

Gérard Walle en Norine Meinster
Augustus 2020

1. Gezamenlijk ontwikkelen en kennis hebben van visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken

Onze visie op veiligheid zit verweven in onze algemene visie zoals onder meer opgenomen in ons schoolplan 2020-2024. Hieronder zijn integraal de alinea's opgenomen over het algemene beleid en specifiek over veiligheid.

Wij zijn openbare basisschool Nelson Mandela, *de andere school!* Waarom anders? Anders zijn we allemaal, ieder mens is anders en daarom is ieder mens uniek. Iedereen mag op de Nelson Mandela anders zijn. Omdat we allemaal anders zijn, is er wel een voorwaarde: Respect. Uit ervaring weten wij dat geen respect voor elkaar hebben een voedingsbodem is voor ongelukkige kinderen. Dit geldt overigens ook voor volwassenen. Dit betekent niet dat je het altijd eens hoeft te zijn met elkaar. Omdat we allemaal anders zijn, geloven we in andere dingen, vinden ander eten lekker of doen we een andere sport. Dat is prima zolang we de keuzes van anderen maar respecteren. Daarom is onze belangrijkste kernwaarde "Respect". Twee andere belangrijke kenwaarden zijn toekomst en ambitie. Samen vormt dit ART.

In het leerproces erkennen wij dat de reis van het leren en ontdekken van de ene persoon anders is dan de andere persoon. Door te kijken naar de individuele leerling en welke talenten zij of hij kan gebruiken om een toekomst op te bouwen en deze talenten te stimuleren, willen wij dat kinderen hun eigen talenten leren ontdekken en inzetten. Dit doen wij door goed onderwijs waar nodig aangepast op het kind en door kinderen in contact te brengen met de buitenwereld op gebied van werk, educatie en maatschappij. Op onze school geven we onderwijs op basis van "we doen het samen" (kinderen, ouders, leerkrachten en ondersteunende medewerkers).

Op deze wijze verzorgen wij al 30 jaar onderwijs in de Afrikaanderwijk, een wijk waar wij trots op zijn. Een wijk met een grote historie. Dit is begin 1900 ontstaan toen de Havens op Zuid werden gegraven en gebouwd. De eerste plek in Nederland waar gastarbeiders kwamen wonen en werken. Waar Feyenoord werd opgericht. Waar de meest gevarieerde markt van Nederland staat. Waar multiculturaliteit de norm is. Waar respect een werkwoord is. Waar de Nelson Mandela in de wijk staat en laat zien dat "anders" prachtig is. Alleen al in de afgelopen 15 jaar hebben we kinderen van 45 verschillende nationaliteiten mogen begeleiden naar een goede en gelukkige toekomst. Daar zijn we trots op!

Veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat de school een veilige omgeving is voor leerlingen, ouders en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. Het sociaal-emotioneel welbevinden van de leerlingen heeft veel invloed op hun totale functioneren. Onze school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoordelijke burgers. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg).

De school werkt met Kanjertraining om te zorgen dat kinderen elkaar met respect behandelen en daarmee willen we pesten voorkomen. Bij het werken met Kanjertraining betrekken wij ook de ouders.

De school heeft een ondersteunend pedagogische klimaat. Dit komt tot uiting in onder andere gedragsregels voor leerlingen en leraren. De basis vormen onze Gouden regels:

- wij zijn aardig voor elkaar;
- wij zijn rustig in de school;
- wij houden de school netjes.

Gedrag

De intern begeleider is het aanspreekpunt als het gaat om pesten en voor coördinatie van het beleid tegen pesten. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig op. De uitingen van leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische rechtstaat. De school beschikt over een protocol Anti-pest en ontoelaatbaar gedrag.

De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen qua gedrag worden tevens tijdens de groepsbespreking besproken (leerkracht, IB-er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken. Er is vervolgens de mogelijkheid om kinderen verder te bespreken met PPO, SMW/wijkteam (schoolzorgteam) en ouders.

Calamiteiten

In geval van nood zijn de bedrijfshulpverleners opgeleid om de leerlingen, werknemers en bezoekers in veiligheid te brengen. De school beschikt over meerdere bedrijfshulpverleners. Minimaal één keer per jaar is er een ontruimingsoefening.

1.1 Kennis hebben en houden

Kennis op het gebied van veiligheid wordt bijgehouden door het MT middels kennisgevingen/informatie vanuit BOOR of nieuwbrieven. Kennis omtrent fysieke veiligheid ontvangen de preventiemedewerkers eveneens direct van de externe adviseurs van BOOR die speciaal zijn ingehuurd door BOOR voor informatie aan en ondersteuning van de preventiemedewerkers op de scholen.

Ook voor kinderen werken we aan kennis hebben en houden. Daarvoor gebruiken we de concrete doelen, gericht op de sociale veiligheid, vanuit de Kanjertraining. De Kanjertraining heeft tot doel sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting en sociaal teruggetrokken gedrag te voorkomen of te verminderen en het welbevinden te vergroten bij kinderen en jongeren. Om deze doelen te bereiken wordt, in de training gewerkt aan vier voorwaardelijke doelen:

1. Kennis: kinderen hebben kennis en inzicht in gedrag en gevolgen hiervan voor de ander;
2. Vaardigheden: kinderen hebben meer sociale vaardigheden en vertonen minder "meeloopgedrag";
3. Motivatie: kinderen zijn meer gemotiveerd om zich sociaal te gedragen;
4. Verantwoordelijkheidsbesef: kinderen zijn zich bewust dat je kunt kiezen hoe je je gedraagt en ervaren hierin meer zelfvertrouwen.

1.2 Schoolregels

Naast de eerder bij beleid genoemde Gouden regels, beschikt de school over algemene schoolregels die zowel voor leerlingen als voor medewerkers gelden:

- Samen zijn we verantwoordelijk voor de gehele school en alle leerlingen;
- We mogen elkaar positief corrigerend aanspreken als daar een reden voor is;
- Complimenten doen veel voor een mens, van klein tot groot;
- Wees zuinig op spullen van jezelf, een ander en de school;
- Ga met de ander om, zoals je wilt dat er met jou wordt omgegaan;
- Probeer Nederlands te spreken in de school;
- Schoolzwemmen en gymnastiek zijn verplichte lessen.

We vragen de ouders om mee te helpen door deze regels ook toe te passen. Kinderen maken op steeds jongere leeftijd gebruik van mobiele telefoons. Omdat we willen voorkomen dat leerlingen tijdens de les hun telefoon checken op mail en berichten, mogen mobieltjes op onze school niet gebruikt worden. Leerlingen die een mobiel bij zich hebben, zetten die aan het begin van de dag uit en leveren deze in bij de leerkracht. Aan het eind van de lesdag krijgen de leerlingen de mobiele telefoon terug.

Naast de algemene schoolregels hanteren wij op school de Kanjerregels. Kinderen horen zich prettig te voelen op school. Daarvoor hebben we regels afgesproken waar we ons aan moeten houden in de groepen en op het plein.

De basisregels uit de Kanjertraining versterken gewenst gedrag:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

Deze vijf duidelijke regels bieden voor iedereen in de school houvast. Zo wordt voor iedereen de school een fijne, veilige omgeving, waar kinderen en volwassenen met plezier naar toegegaan.

De regels op het schoolplein of bij uitjes buiten de school, zijn gelijk aan de regels in de school en de Kanjerregels.

Begin van elk schooljaar worden de klassenregels samen met de leerlingen opgesteld. Deze krijgen een duidelijke, zichtbare plek in de klas op een groen vel. Door middel van "bordsessies" worden de regels met de leerlingen geëvalueerd en, indien nodig, bijgesteld. Daarnaast hangen er in iedere klas de regels vanuit de Kanjertraining.

2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's audits en monitoring

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag. Het veiligheidsbeleid bestaat uit een samenhangende set van maatregelen gericht op preventie en op het afhandelen van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. Uitkomsten uit de sociale monitors worden besproken met de MR.

Wat	Wanneer	Wie
Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)	Tweejaarlijks quickscan Vierjaarlijks uitgebreid	Preventiemedewerkers (ARBO) en team
Onderzoek tevredenheid leerlingen	Jaarlijks light versie Tweejaarlijks uitgebreid	Leerlingen groepen 6, 7 en 8
Onderzoek tevredenheid ouders	Tweejaarlijks	Ouders
Onderzoek tevredenheid medewerkers	Tweejaarlijks	Personeel
Veiligheidsbeleving (sociale veiligheidslijst) Kanvas (waarbij leerlingen 5 t/m 8 ook zelf invullen)	Halfjaarlijks	Leerlingen
Incidentenregistratie	Indien nodig	Leerkrachten: Parnassys Directie: Axxerion
Klachtenregeling	Indien nodig	Intern: vertrouwenspersoon Extern: onafhankelijk buiten BOOR
Meldcode (conform de wettelijke voorschriften)	Indien nodig	Aandachtsfunctionaris

Voor de kleuters wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling geobserveerd door de leerkrachten en vastgelegd in KIJK!

2.1 Incidentenregistratie

Incidenten worden op meerdere niveaus vastgelegd:

- Kleinere incidenten (zowel op sociaal als fysiek vlak) met leerlingen worden door de leerkracht vastgelegd in het leerlingvolgsysteem Parnassys;
- De directie kan incidenten vastleggen in Axxerion (zowel leerlingen, personeel als derden), afhankelijk van aard en zwaarte van het incident;
- Eventuele ernstige incidenten die leiden tot opnamen in het ziekenhuis of erger worden gemeld bij de arbeidsinspectie;
- Ernstige incidenten worden door de directie van de school ook direct gemeld bij de bovenschoolse directie.

Halfjaarlijks vindt er een analyse plaats van de genoteerde incidenten en deze worden ook voor zover relevant getoetst aan de uitkomsten van de tevredenheidsspeilingen en Kanvas. Dit met het doel om de incidenten te analyseren maar ook om vast te stellen dat we alle incidenten die worden beleefd door kinderen en/of personeel ook daadwerkelijk in beeld hebben. Jaarlijks of zo nodig halfjaarlijks wordt in een teambijeenkomst de incidentenregistratie besproken.

2.2 RI&E en quickscan

Elke vier jaar wordt er een volledige Risico Inventarisatie en Evaluatie uitgevoerd om alle veiligheidsaspecten in kaart te brengen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van Arbomeester (arbomeester.nl). Elke twee jaar vindt er een Quickscan plaats onder de medewerkers.

De preventiemedewerkers (elke locatie heeft een eigen preventiemedewerker die overigens ook gezamenlijk de locaties beoordelen) voeren ook periodiek (minimaal één keer per jaar) controles uit om vast te stellen dat de RI&E actueel blijft.

Wij hebben binnen onze school een structuur waarbij ruimtes, materialen, buitenruimtes worden gecheckt. Dit gebeurt door externe partijen en intern. Mochten er aan de buitenruimte net buiten school zaken zijn, waarbij de sociale veiligheid in het geding is, nemen wij altijd contact op met de gemeente en/of de wijkagent.

3. Scheppen van voorwaarden, beleggen van taken, samenwerken met ouders en externe partners

3.1 Reglementen

Binnen BOOR zijn er de volgende relevante regelingen:

- Integriteitscode
- Klokkenluidersregeling
- BOOR-klachtenregeling
- Protocol medisch handelen

Vanuit protocollen van derden werken we met:

- Meldcode Sisa 2.0

Binnen de school kennen we de volgende relevante protocollen:

- ANTI-pesten en ontoelaatbaar gedrag
- Protocol Zorgstructuur
- Format ongevallen-incident-registratie
- Internetprotocol
- Protocol Veiligheidsprocedures (bij schooltuitjes e.d.)
- Protocol Pauze leerkracht
- Protocol Eisvrij uitjes

Alle hiervoor genoemde reglementen zijn voor iedereen op school beschikbaar via Boorconnect en/of in de map Protocollen in Microsoft Teams voor zover het school specifieke protocollen betreft.

Protocollen worden jaarlijks gecontroleerd op actualiteit. Nieuwe medewerkers worden door het MT ingewerkt en nemen kennis van de protocollen. De protocollen krijgen regelmatig – net als algemene missie, visie en kernwaarden – regelmatig aandacht tijdens teambijeenkomsten en maandelijks krijgt één van de protocollen extra aandacht.

3.2 Taken

De volgende taken zijn er binnen de school:

- Anti-pestcoördinator
- Aandachtsfunctionaris (IB-ers: Stephen Jaddoe, Sanaa Ghilal)
- Vertrouwenspersoon (Gérard Walle, Norine Meinster en Stephen Jaddoe)
- Preventiemedewerkers (Casmira van der Perk en Fabiënne Zeelenberg)
- BHV'ers (diversen, coördinator Joke Broekhuizen)

3.3 Samenwerking met ouders

De school is officieel gecertificeerd voor Ouderbetrokkenheid 3.0 en beschikt over een ouderbeleidsplan en een samenwerkingsovereenkomst tussen kind, ouder en school.

In de samenwerkingsovereenkomst is onder meer opgenomen dat we gezamenlijk (kind, ouder en school) werken aan een veilige schoolomgeving.

Bij klachten kunnen ouders terecht bij de directie of – indien dit niet tot het gewenste resultaat leidt – contact opnemen met BOOR (middels klachtenregeling).

3.4 Samenwerking met derden

De school werkt samen met externe partners waaronder bijvoorbeeld Wijkteam, SMW, CJG, andere specialisten en wijkagent. Voor zover deze samenwerking niet berust op een wettelijke verplichting van de school, is hiervoor toestemming van de ouders. Ouders geven bij inschrijving van het kind aan of zij instemmen met overleg met derden. Jaarlijks worden ouders aan de toestemming herinnerd; bij daadwerkelijk overleg worden ouders op de hoogte gebracht en kunnen zij aanwezig zijn bij het overleg.

3. Positief pedagogisch handelen: ondersteunende houding, voorbeeldgedrag, verbindende relaties

Door de samenwerkingsovereenkomst tussen kind, ouders en school weten alle partijen wat ze van elkaar mogen verwachten. Daarnaast werkt de school ook met LeerKRACHT waarbij voorbeeldgedrag wordt besproken maar ook de wijze waarop we elkaar aanspreken om het positief pedagogisch handelen te promoten. We evalueren onze lessen ook met de leerlingen (vanuit LeerKRACHT) waardoor er een klimaat ontstaat waardoor leerlingen ook makkelijker leerkrachten kunnen aanspreken. We houden ook jaarlijks een leerlingarena en de school beschikt over een leerlingenraad welke is gekozen uit leerlingen van de groepen 6,7 en 8.

Wij hebben als school de kwaliteitskaart van BOOR waarbij leerkrachten worden geobserveerd op het pedagogisch en didactisch handelen en dit wordt ook besproken met de leerkrachten.

De school werkt met Kanjertraining waardoor er een cultuur ontstaat waar ook leerlingen elkaar kunnen aanspreken op ongewenst gedrag middels kanjertaal.

Leerkrachten maken gebruik van Classdojo als beloningssysteem voor individuele leerlingen, maar ook de hele groep.

4. Preventieve activiteiten en programma's in de school gericht op leerlingen, ouders en personeel

Zoals eerder al vermeld is, werkt de school met de SOVA methode Kanjertraining waarvoor leerkrachten ook de training hebben gevolgd. Kanjertraining gaat over het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas, het stimuleren van sociale veiligheid en een prettig schoolklimaat. De training wordt zowel gegeven in psychologenpraktijken als in klassen op basis- en middelbare scholen. De Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief).

De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gevolgd door middel van KIJK! (alleen bij kleuters) en KanVas (groepen 1 t/m 8). Wanneer hier signalen uit voort komen dat er in een groep ongewenst gedrag ontstaat, kan de leerkracht hier gericht extra aandacht aan geven.

5. Signaleren en effectief handelen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten

Leerkrachten zijn het eerste aanspreekpunt voor leerlingen bij signalen, grensoverschrijdend gedrag en incidenten. We hopen daarmee een zo laag mogelijke barrière te hebben voor leerlingen om vrij te kunnen praten. Leerkrachten kunnen daarbij ook terugvallen op ondersteuning vanuit IB, SMW en MT. Extern kan hulp worden ingezet door Indigo preventie, SMW, CJG, wijkteam en wijkagent.

Susanna Ricci, onze SMW, is zichtbaar in de school aanwezig waardoor we hopen dat er een lagere barrière is en kinderen hebben ook de mogelijkheid voor kindgesprekken met SMW.

Tijdens de Week tegen Kindermishandeling (november) is er aandacht voor kindermishandeling en waar kinderen terecht kunnen. In alle groepen is het anti-pestprotocol fysiek aanwezig.

Hoewel we op elk incident adequaat zullen reageren, volgen we natuurlijk ook de stappen van de meldcode.

6. Borging door een continu en cyclisch proces, ingebed in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling

Periodiek wordt de effectiviteit van ons beleid omtrent veiligheid getoetst onder meer bij de halfjaarlijkse Kanvas, de jaarlijkse leerlingtevredenheidsspeiling, de overige tevredenheidsspeilingen, quickscan en incidenten. Steeds wordt door het MT de vraag gesteld of het geconstateerde zou moeten leiden tot een aanpassing van het beleid.

Daarnaast worden alle protocollen – waaronder dus ook dit Veiligheidsplan – jaarlijks bij of net voor aanvang van het nieuwe schooljaar geactualiseerd en zo nodig herzien.

Eventuele wijzigingen in het veiligheidsplan of incidenten waarvan het MT het nodig acht deze algemeen te delen, worden besproken met het team.